

VKG biotoodete kompleksi Lüganuse valla eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu

Toimumise aeg: 6.mai 2022, kell 17.30 – 19.00
Toimumise koht: Püssi Rahvamaja

*Osalejad eraldi lehel. Osalejate nimekirjaga saab tutvuda Lüganuse vallamajas.
Ettekanne lisatud eraldi failis.*

1. Avasõnad. E.Saarmets, Lüganuse Vallavalitsus
2. VKG kontserni ja kavandatava tegevuse tutvustus. L.Raid, VKG

Küsimus (kodanik): Vee küsimus, sellest ei olnud üldse juttu?

Vastus (L.Raid): Täna sel päeval Ojamaa kaevandusest pumbatakse vett välja, ligikaudu pool väljapumbatavast veest oleks selle tehase tarbimismaht. Lisaks viiakse selle eriplaneeringu ja mõjude hindamise käigus läbi teiste veealternatiivide saadavuse analüüs, lisatakse kolm erinevat varianti - merest, Uus-Kiviõli kaevandusest, suletud Käva kaevanduse potentsiaal.

Küsimus: praegu läheb see vesi, mis tuleb Ojamaa kaevandusest, jõkke ja toidab ka sõudekanalit. Kui võtate sealt vett ära, siis see enam ei toimi?

Vastus: praegu pumbatakse Ojamaa kaevanduse vesi Ojamaa jõe kaudu Purtse jõkke. Kui pool sellest veest läheks tehase kaudu merre, siis see üldpildis veekeskkonnale mõju ei avalda.

Vastus (kodanik): loodame!

Küsimus (kodanik): aga kui Ojamaa kaevandus kinni pannakse?

Vastus (L.Raid): Lisaks Ojamaa kaevandusse tekkivale veele on võetud planeeringus ja mõjude hindamises juurde 3 erinevat lisaalternatiivi, et hinnata, millised on vee võtmise võimalused.

3. Eriplaneeringu protsessi tutvustus. M.Pärn, Hendrikson&Ko

Küsimus (kodanik): kuidas siis planeering edasi läheb, kui riik loob uusi kaitsealasid, tekitatakse Natura alasid või loob uusi vääriselupaiku, kas siis hakkab protsess uuesti peale?

Vastus (J.Ruut): uusi võimalikke piiranguid tuleb protsessi käigus arvesse võtta. Peame siis hinnanguid täiendama, aga kas neid tuleb, seda ei tea.

Vastus (P.Metspalu): selle pärast me ka praegu küsime ametkondadelt seisukohti, et võimalikult vara teada saada.

Küsimus (sama kodanik): ametkonnad ei pruugigi teada, see võib olla poliitiline otsus.

Vastus (P.Metspalu): otsus võib olla poliitiline, kuid selle elluviimiseks on ette nähtud siiski ametkondade poolt juhitud protsessid, mis võtavad mitmeid kuid, sh eksperthinnangud jms.

Küsimus (kodanik): Mõnes mõttes on Kohtla-Nõmme isegi lähemal kui Püssi, kas nendega ka arutate võimalikku asukohta?

Vastus (M.Pärn): Jah, kõik naaberomavalitsused on kaasatud protsessi. Oleme teinud ka omavalitsustega töökoosolekuid.

4. Keskkonnamõju hindamise ülevaade. J.Ruut, Hendrikson&Ko

Küsimus (kodanik): kui rannikuvee seisund on mitterahuldav, siis kas selle projekti tulemusel see paraneb või halveneb?

Vastus (J. Ruut): Sõltub, kuhu suubla teha. Kindlasti viiakse see rannast kaugemale, täpne uuring annab vastuse. Purkse jõkke ei suunata heitvett, ainuke võimalus on meri, kuidas täpselt paigutada, sõltub asukohaalternatiivist. Kui seda siduda Järve Biopuhasti trassiga, siis teame, millele tähelepanu pöörata. Täpne olukord selgub edasise töö käigus.

5. Avalikustamise tulemuste ülevaade. M.Pärn, J.Ruut, Hendrikson&Ko

Küsimus: Tooraine teema. Euroopa Liidu poolt on justkui direktiiv, et vähendada metsaraieid Eestis.

Vastus (J.Ruut): See puudutab eelkõige otse elektrijaamades kütmist, kus kasutatakse puitu elektri tootmiseks. Liikmesriik võib siin saada ka erandi, mis sellest saab, ei tea täpselt.

Täiendav vastus (L.Raid): Ükski direktiiv metsa raiemahtu ette ei saa öelda, kuid riiklik metsanduse arengukava annab selle suunise. MAK 2020-si oli 12-15 miljonit tihumeetrit, kuigi maksimumini kunagi raiemaht ei jõudnud. Praegu tehakse uut metsanduse arengukava.

Kommentaar (kodanik): 2 aastat on olnud raiemaht oluliselt suuremad, olid tormiaastad. Saatan peitub detailides, sõltub ka sellest, kuidas mõõta.

Vastus (J.Ruut): selle projektiga me ei hakka ümber hindama tehtud arengukava mõjude hindamisi. Kusagil peab ettevõtjate ja roheliste arvamus kokku jõudma.

Vastus (sama kodanik): selge see. Kõigepealt on see puit vaja ka kätte saada.

Vastus (L.Raid): Kõige suurem raiemaht viimastel aastatel oli 12,8 miljonit ja majandatavate metsade juurdekasv on olnud pidevalt üle 14 miljoni.

Kommentaar (sama kodanik): ma pidasin silmas aastat 2010 ja varasemad.

Vastus (L.Raid): Praegu on Eestis 40% metsast raieküps ja üle 60 aasta vana. Ratsionaalne oleks vananev mets kasutusse võtta, oleks võimalik sinna peale istuda uut metsa. Seda ei pruugita heaks kiita, metsa majandamise aspektist tuleks aga rakendada suuremaid raiemahte. Hästi palju erinevaid aspekte, mida tuleb arvesse võtta, et pikas perspektiivis oleks metsa juurdekasv parem. Tähtis on arvestada stabiilse arengukava poliitikaga ja arvesse võtta sotsiaalmajanduslikku mõju.

Kommentaar (kodanik): Keegi ei uskunud 10 a tagasi, et Kunda sadamast imporditakse palki. Turu anomaalia, mis tuleb Rootsist ja Norrast, mis on sisuliselt odavam kui Eesti oma.

Vastus (L.Raid): Turbulents on jah turul praegu olemas. Aastaks 2027 on veel kaugel ja eeldatavasti mõne aastaga olukord turul stabiliseerub. Tselluloosi müügihinnad on tõusnud vähemalt samapalju kui toorme hinnad. Lisaks veel rannikuvee teemale – väljalaskmiskohad valitakse selliselt, et nad rannikuala ei mõjutaks. Kundas on see 2,4 km rannapiirist, kohustus on teha 2 korda aasta merepõhja mõjude fauna analüüs, seni jõutud seire tulemusel, et mõju faunale ei ole.

Kommentaar (kodanik): Kunda puhul 2018 tuvastati, et reovesi jooksis enne lõpplasku välja, tuvastati tuukritega.

Küsimus (kodanik): asukohakaarte vaatasin ja turgatas pähe, et linnade ümber rohevöönd oli vanasti oluline. Kuidas selle säilitamisega tänapäeval on?

Vastus (J.Ruut): sellega peame kindlasti arvestama. Oli ka juttu teiste omavalitsuste huvidega. Kui samas suuremat pilti vaadata, siis samal kõrval on VKG arendustegevus, seal ka teisi tegevusi, mida tuleb koosmõjus hinnata. Kui palju me seal suurel rohelisel alal siis konkreetsetes asukohtades rohevõrgustikku mõjutame, seda tuleb kindlasti hinnata. Hiljuti käisin vaatamas, see sisuliselt tulundusmets, otseselt puhkeala ei tundnud, aga kindlasti ta ka rohelise võrgustiku osa.

Kommentaar (kodanik): seal vist ei ole nii aktiivset puhkekasutust, ka marju-seeni ei korjata nii väga. Seal on ikkagi ka saastanud ala tuhamägedest siia poole.

Kommentaar (kodanik): mõtlesin just rohevööndit kui tööstusala inimeste elamisaladest eraldavat.

Kommentaar (kodanik): sinna on hirmus suund päikesepaneelide park ka tehtud.

Vastus (J.Ruut): hindasin ka vaateid – erinevates kohtades on. See kindlasti ka subjektiivne teema, kuid igal juhul tuleb hinnata, kuidas kavandatav tehas vaateid mõjutab. Tundub, et kui ta on VKG peahoone külje all, siis on ta moodustab juba olemasoleva häiringu ühe osa, siis ta paistaks vähem välja.

Kommentaar (teine kodanik): rohevöönd suureneb kindlalt, roheelektri mõttes.

Kommentaar (kodanik): sellist ala juurde ei tule, mis võtaks haisu kinni.

Vastus (J.Ruut): sellist ala jah paraku juurde ei tule, lõhna teemat peab kindlasti hindama.

Küsimus (kodanik): lintrahandortör pölevkivi jaoks on loomadele ületamatu. Nad saavad ainult sõiduteede kohast minna üle. Loomadel on seal nii või teisiti elu kibedaks tehtud. See tuleb küll jah rohkem lõunapoole.

Vastus (teine kodanik): karuteadlased ütlevad, et karude jaoks on see just kõige parem koht. See piirkond on uskumatult hästi taastunud.

E. Saarmets tänab kõiki osalejaid ja kuulutab koosoleku lõppenuks.

Protokollis P.Metspalu